

YESU KRISTO NDIYE UNABII ULIOTIMIZWA!

Katika ulimwengu wa kisasa, wengi hawafahamu taarifa wazi ya kinabii unaotabiri ujio wa Yesu Kristo kama mtumishi wa mateso. Wanapuuza tamko maalum ya Umasihi Wake, jinsi ilivyopaswa kutimizwa, na kile kinachomaanisha kwa wanadamu. Nakala hii ya kufungua macho inatoa ushahidi kutoka kwa unabii za Agano ya Kale kwamba Yesu Kristo kweli ndiye Masihi aliyehidiwa na mwokozi, na kumtabiri kiunabii kama Mfalme ajaye wa Wafalme na Bwana wa Mabwana.

Petro anatuambia, “Basi sasa, ndugu, najua ya kuwa mliyatenda haya kwa kutokujua kwenu, kama na wakuu wenu walivyotenda [mkamwua yule Mkuu wa uzima, Yesu Kristo, Matendo 3:15]. Lakini mambo yale yaliyohubiri Mungu tangu zamani kwa kinywa cha manabii wake wote, ya kwamba Kristo wake atateswa, ameyatimiza hivyo.

Bila kujali taarifa hii ya maandiko, thuluthi mbili ya ulimwengu hawamtambui Yesu Kristo kama Masihi aliyehidiwa. Na sehemu ya thuluthi moja *wanaomtambua* hawaelewi *hasa* kile anachowakilisha na kile ujumbe wa injili Yake inahusu. Mafunzo mengi za kitamaduni ndani ya jamii ya kikristo yameficha ukweli na kusababisha kusudi isiyoeleweka, na hivyo kupotosha “wakristo” wengi leo kwa kuamini *telojia ya ukristo iliyochanganyika na yenye utata* juu ya kile Mungu Baba kupitia Yesu Kristo anatimiza.

Kwa bahati mbaya, hii imesababisha “wengi” kuwa kwenye hatari ya kile Yesu alieleza kama wale *wanaofikiria* wanamfurahisha Mungu lakini HAWAMFURAHISHI kamwe! Tazama: Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. Wengi wataniambia siku ile, Bwana, Bwana, hatukufanya unabii *kwa jina lako*, na *kwa jina lako* kutoa pepo, na *kwa jina lako* kufanya miujiza mingi? Ndipo nitawaambia dhahiri, Sikuwajua ninyi kamwe; ondokeni kwangu, ninyi mtendao [maovu] (Mathayo 7:21-23)

Kwa upande mwingine, katika mazingira huru ya leo ambapo hata maoni ya “wapumbavu kijijini” husikizwa, ukristo mara nyingo huwa lengo. Hii imesababisha ukosefu wa heshima ambayo Biblia imehifadhi kati ya “wasomi wa ulimwengu.” Na bado kwa upande mwingine, ukristo wa kitamaduni umewasilisha toleo la kuathirika ya theolojia ya kiasili ya “kuzingatia injili ya Kristo” kwamba hatupaswi kushangaa kuwa “wengi” watakuja kwa jina langu wakisema, Mimi ni Kristo, nao watadanganya *wengi*. (Mathayo 24:4-5).

Dhibitisho liko wapi?

Kwa hivyo, kuna uwezekano wa kudhibitisha kutoka kwa Biblia kwamba Yesu Kristo kweli ndiye Masihi aliyeahidiwa? Na kama kuna uwezekano, tunaweza kudhibitisha bila shaka kile hasa kilikuwa ufafanuzi na upeo wa *utume wake uliowekwa na Mungu*? Haya ni maswali halisi yanayohitajika kujibiwa, na yanaweza kujibiwa! Ili kujibu maswali haya vizuri, tunapaswa kukumbuka kuwa maandiko ya Agano la Kale yalikuwa hati pekee yaliyoongozwa na Mungu zilizopo wakati wa huduma ya Yesu Kristo. Wengi wanakosa kutambua kuwa Kanisa la Agano Jipya ilianzishwa na kujengwa kwa msingi ya maandiko ya Agano la Kale (Waefeso 2:20). Hii ndiyo sababu ni upuuzi kuzingatia kupunguza ushawishi wa maandishi haya ya sheria, maandishi, na manabii juu ya kanisa la mapema la Agano jipya.

Kinyume kwa maoni ya wasomi huru wa kikristo, maandishi za Agano la Kale yanadhibitisha maandishi za Agano Jipya, ikihusisha Umasihi wa Yesu aliye Kristo! Kama suala la kweli wa kihistoria “njia” ya kikristo ya kiasili ulichukuliwa kama upanuzi wa dini ya kale ya kiebrania. Kwa bahati mbaya, wengi sana wamesahau hii na kutupilia mbali Agano la Kale na “kuliondoa” kisha kuitenga kama historia ya kale au hadithi ndogo za Biblia zilizo na “mafunzo” kwa hali zilizoelezewa.

Cha kusikitisha, hii ni makosa kubwa kwa sababu Agano la Kale unao thamani ya juu zaidi. Agano la Kale ni dhibitiso ya kibiblia kwamba vitabu hivi vilivyotukuzwa vinahakikisha mkono wa Mungu katika ushirika kwa wanadamu. Kupunguza Agano la Kale ni uamuzi ya kuondoa *rekodi kuu ya kihistoria* ya uhusiano wa kibinafsi wa Mungu yanayoeleza jinsi alivyounda ulimwengu wa kibinadamu kwa utimizaji wa kusudi lake na kusema *hadithi zake*. Unabii za Agano la Kale kuhusu Kristo na huduma ya “mtumishi wake wa mateso” wa kimasihhi ndiyo moja ya vipengele vingi muhimu vinavyodhibitisha jukumu la Mungu Baba katika mpango wake wa wokovu.

Ukweli ni nini?

Kwa bahati mbaya, kauli maalum kuhusu ujio wa kwanza wa Yesu Kristo kama “Mwanakondoo wa mungu,” “Mtumishi wa mateso,” yanapuuzwa na wengi, hasa jamii ya kiyahudi wa karne ya ishirini na moja. Inashangaza jinsi taarifa nyingi wazi za kinabii kuhusu ukweli huu inaweza kupuuzwa. Kwa kusikitisha Nostradamus, Edgar Casey na manabii wengine wa madai na utabiri wanapokea utambulisho zaidi na uaminifu kuliko nyaraka wazi za unabii uliotolewa katika Agano la Kale. Na bado rekodi ipo kwa yeyote aliye na “macho ya kuona,” kwamba Yesu Kristo ndiye Masihi aliyeahidiwa wa Agano la Kale ambaye Wayahudi wengi leo wanaendelea kumpuuzwa.

Ni cha kusikitisha kwamba ukweli huu dhahiri inayoeleweka inatupiliwa mbali na kutokubaliwa! Kwa wazi, Isaya 9:6-7 inaeleza kwamba mtoto amezaliwa, Mshauri wa Ajabu, Mungu mwenye Nguvu, Baba wa milele, na Mfalme wa Amani. Maongeo ya enzi yake na amani hayatakuwa na mwisho kamwe. Kwa kuongezea, ako katika kiti cha enzi cha Daudi ambaye ni mzaliwa wa kwanza wa kabila la Yuda. Hii inahusiana na Luka 1:26-35, ambapo tunasoma hadithi ya

Gabrieli akimtembelea Mariamu, akitangaza ukweli kwamba alichaguliwa kumzaa mtoto huyu, Mwana wa Aliye juu aliyepangwa kupokea kiti cha enzi ya Daudi na kumiliki nyumba ya Yakobo (au kabila kumi na mbili) milele, na ufalme wake utakuwa *hauna mwisho*. Gabrieli pia alieleza kuwa hii itakuwa *kuzaliwa kwa kibikira*, itakayofanywa kupitia nguvu ya Roho Mtakatifu wa Mungu.

Sasa tazama jinsi hii ilivyotabiriwa karibu miaka 800 kabla haijatendeka. Katika Isaya 7:12-13, tunaona jinsi Ahazi, Mfalme wa Yuda, akiogopa kwamba taifa la Israeli na wakaazi wake wataiangamiza taifa lake kutokea kusini. Mungu alimhakikishia kuwa hii haitatendeka. Lakini tazama maoni ya Isaya kwa kuhifadhi taifa la Yuda, hata ingawa Ahazi alitaka kujua (aya ya 12). Isaya anatoa maoni kuwa *BIKIRA* atazaa mtoto na kumwita Imanueli, yaani, *Mungu pamoja nasi!* Agano Jipya linaunga hii mkono katika Mathayo 1:18-25, ambapo imeandikwa atatoka kwa Nyumba ya Daudi na jina lake litakuwa Imanueli, yaani, *Mungu pamoja nasi!* Haya maandishi wazi yasiyo na utata yanaunganisha Yesu Kristo pamoja na unabii za kale na kutabiri jinsi itakavyofanyika, na kuhakikisha kuwa Yesu Kristo alikuwa *Mtoto Mfalme* aliyeahidiwa na kuzaliwa na bbikira.

Lakini hadithi inaendelea kupendeza wakati Mika anaeleza kwamba kutoka kwa mji wa Bethlehemu, mtawala wa Israeli atatokea ambaye aliahidiwa tangu “zamani za kale,” “tangu milele.” (Mika 5:2). 2 Timotheo 1:9 inatuambia wazi kwamba kusudi la Kristo uliamuliwa “tangu milele.” Bila shaka, hii ni njia nyingine tu ya kueleza kuwa aliahidiwa “zamani za kale” au “tangu milele.”

Kuna viunganishi mengine mengi sana za kinabii tunayoweza kuelezea kutoka kwa manabii wa Agano la Kale vinavyoshangaza kwa undani. Kwa mfano katika sura ya 9 aya 9, Zekaria akizungumza miaka mingine 500 kabla Yesu kuzaliwa kimwili, anatuambia Mfalme huyu atakuja Yerusalemu akipanda punda. Baadaye tunaambiwa atasalitwa na msiri aliyemtumaini (Zaburi 41:9) na kwa vipande thelathini vya fedha (Zekaria 11:12), msiri huyu hatimaye atapokea “kima cha damu” itakayonunua konde la mfinyanzi (Zekaria 11:13).

Hata maelezo mengine ya kinabii kuhusu kifo na kusulubiwa kwa Yesu Kristo yanaonekana! Tazama, katika Zaburi 22, tunaambiwa vile wale walioshuhudia kusulubiwa kwake walimcheka sana huku wakifyonya na kutikisa vichwa vyao. Tunaambiwa vile walimzua mikono na miguu na jinsi alivyoona vazi lake likipigiwa kura. Maneno mengine ya mwisho Kristo atatamka katika hali yake ya kusulubiwa yanapatikana katika aya ya kwanza. Zaburi 69:21 inataja siki aliyonyweshwa alipohisi kiu. Unaweza kuhakikisha kutimizwa kwa unabii mengi kwa kusoma na kulinganisha rekodi ya Mathayo 27, Luka 23, na Yohana 19.

Itakuwa uzembe kukosa kutaja Isaya 53 kwa matukio yaliyoorodheshwa na sababu za hali hizi yaliyoelezwa hapo ili tuweze kuelewa kwa haya yalipaswa kutendeka hivi. Mpango wa Mungu umesitizwa na kuwekwa kwa kanuni ya msingi kwamba pasipo kumwaga damu hakuna ondoleo la dhambi (Waebrania 9:22-28). Hii ndiyo “muundo wa vitu vilivyo mbinguni” ambavyo Mungu Baba aliweka, ilipoamuliwa kwamba Mungu Muumba, Neno iliyojitokeza baadaye kama Yesu Kristo, alikuja kukufa kwa ajili ya uumbaji wake (Wakolosai 1:9-20; Yohana 1:10-16). Kwa kweli, huyu ndiye nabii ambaye Musa alizungumzia katika Kumbukumba la Torati 18:15-19 na ambayo mtume Petro alidhibitisha aliposema, “kwa maana Musa kweli alisema ya kwamba, Bwana wenu atawainulieni nabii, katika ndugu zenu [Yesu

alikuwa Myahudi; Tazama Waebrania 7:14; Ufunuo 5:5]. Naam, na manabii wote tangu Samweli na wale waliokuja baada yake, wote walionea, walihubiri habari za siku hizi... akiisha kumfufua mtumishi wake Yesu, alimtuma kwenu ninyi kwanza, ili kuwabarikiya kwa kumwepusha kila mmoja wenu na maovu yake” (Matendo 3:22-26).

Huduma iliyotolewa na Mungu

Kupitia maandiko mengi tuliyoyarejelea, tunaambiwa wazi kuwa Mtoto aliyezaliwa na bikira kule Bethlehemu alipaswa kuwa “mfalme” wa ufalme wa Kiyahudi wenye uzao wa Daudi, iliyopendekezwa kuwa milele – yaani *Ufalme usio na mwisho!* Ilikuwa ufalme ulioelezwa na manabii kama kamilifu: Ufalme wa amani, unaotawalwa na huyu Mfalme wa Amani atakayebadilishi asili ya wanadamu na wanyama. Kutakuwa na mabadiliko ya mtindo wa kijamii kwa maadili ya kujenga sheria za Mungu na kisha kusababisha “Ufalme wa Mungu.” Hatimaye hii italeti amani Duniani. (Kumbuka, thawabu ya waliookolewa sio mbiguni). Bila kukosea, Ufalme wa Mungu utajengwa duniani! “Naye BWANA atakuwa mfalme juu ya nchi yote; siku hiyo BWANA atakuwa mmoja, na jina lake moja” (Zekaria 14:9).

Hii huduma uliyoingiliwa na Mungu utabadilisha mfumo wa vitu. “Basi litatoka chipukizi katika shina la Yese [aliyekuwa baba wa Mfalme Daudi], na tawi litakalotoka katika mizizi yake: Na roho ya BWANA atakaa juu yake... Naye atapiga dunia kwa fimbo ya kinywa chake, na kwa pumzi ya midomo yake atawauwa wabaya. Na haki itakuwa mshipi wa viuno vyake, na uaminifu mshipi wa kujifungia. Mbwa mwitu atakaa pamoja na mwana-kondoo, na chui atalala pamoja na mwana-mbuzi... ndama na mwana-simba na kinono watakuwa pamoja... na samba atakula majani kama ng’ombe. Na mtoto anyoyaye atacheza kwenye tundu la nyoka, na mtoto aliyeachishwa atatia mkono wake katika pango la fira. Hawatadhuru wala hawataharibu katika mlima wangu wote mtakatifu [taifa]: maana *DUNIA* itajawa na kumjua Bwana, kama vile maji yanavyoifunika bahari. Na itakuwa katika siku hiyo, shina la Yese [Yesu Kristo ndiye “shina”] lisimamalo kuwa ishara kwa kabila za watu...” (Isaya 11)

Uwezekano Ni Nini?

Katika kitabu chake, *Science Speaks* (Moody Press, 1963; maandishi yanapatikana katika <http://www.sciencespeaks.net>), Peter Stoner anatoa kauli kwamba kwa kutumia sayansi ya kisasa ya uwezekano kwa kurejelea unabii nane tu, uwezekano wa mtu mmoja kuzitimiza ni moja kwa nguvu ya 10^{17} . Hiyo itakuwa kwa mwendo usio taratibu ya 1 katika 100,000,000,000,000,000!

Anaieleza kwa kudhania kwamba tuchukue 10^{17} fedha ya dola na kuziweka kwa uso wa Texas. Zitafunika kaunti yote kwa urefu wa futi mbili. Sasa tia alama kwa moja ya fedha hizi za dola na kisha ukazichanganye ndani ya kaunti. Baadaye, funika macha ya mtu mmoja na umwambie anaweza kusafiri kwa umbali anayotaka lakini lazima atafute kile fedha moja ya dola. Uwezekano utakuwa nini? Vile ni sawa kwa manabii wangeweza kuwa kwa kuandika unabii nane kisha zitimizwe katika mtu mmoja.

Stoner hatimaye anazingatia unabii 48 na kusema, “... Tunapata uwezekano kwamba mtu yeyote mmoja akitimiza unabii zote 48 itakuwa 1 kwa 10^{157} .” Hiyo ni 1 kwa

Atauchukua dhambi za dunia	Zaburi 22:1	Mathayo 27:46
Ataonewa	Zaburi 22:7-5	Mathayo 27:39,43
Watamzua mikono na miguu	Zaburi 22:16	Yohana 20:25
Mifupa hayakuvunjwa	Zaburi 22:17;34:20	Yohana 19:33-36
Askari walipiga kura	Zaburi 22:18	Yohana 19:24
Ombi la Kristo	Zaburi 22:24	Mathayo 26:39;Waebrania 5:7
Mashahidi wa udhalimu	Zaburi 35:11	Marko 14:56
Kubadilika	Isaya 52:14	Yohana 19:1
Kutwaliwa na kupigwa mijeledi	Isaya 50:6;52:14;53:5	Yohana 19:1,18
Wanafunzi wakitawanyika	Zekaria 13:6-7	Mathayo 26:31
Ufufuo	Zaburi 16:10;22:22	Mathayo 28:6;Matendo 2:27-28
Kupaa juu	Zaburi 68:18	Luka 24:50-53;Matendo 1:9-11